

IHMISOIKEUSVALTUUSKUNTA: HALLITUSOHJELMAAN ON KIRJATTAVA SELKEÄSTI SITOUTUMINEN PERUS- JA IHMISOIKEUKSIEN TURVAAMISEEN JA EDISTÄMISEEN

Perus- ja ihmisoikeuksien edistäminen ja turvaaminen on oltava keskeisellä sijalla valtioneuvoston työssä tulevalla hallituskaudella. Ihmisoikeusvaltuuskunta painottaa, että sitoutuminen on todettava selkeästi myös hallitusohjelmassa.

Ihmisoikeusvaltuuskunnan hallitusohjelmataavoitteet 2019–2023:

1. Valtioneuvostolla on velvollisuus edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisella vallalla on velvoite turvata ja edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. Perus- ja ihmisoikeudet otetaan huomioon valtioneuvoston kaikessa toiminnassa.

2. Mahdollisuuksia osallistua yhdenvertaisesti yhteiskunnan toimintaan on parannettava

Jokaisella on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua yhteiskunnan toimintaan. Osallisuutta vahvistetaan kaikkien väestöryhmien kohdalla, mutta erityisesti vammaisten henkilöiden, vanhusten, lasten, alkuperäiskansa saamelaisten, vähemmistöjen, maahanmuuttajien ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien osallistumismahdollisuuksia parannetaan etenkin heitä itseään koskeissa asioissa. Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta tuetaan osallisuuden vahvistamiseksi.

3. Perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arviointia on tehostettava

Lainsäädäntöhankkeiden ja muiden hankkeiden sekä valtion budjetin perus- ja ihmisoikeusvaikutusten etukäteisarviointia tehostetaan. Lainsäädännön arviointineuvoston toiminnassa vahvistetaan perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arviointia.

4. Perus- ja ihmisoikeusrakenteita on vahvistettava ja selkeytettävä

Perus- ja ihmisoikeuksia edistävien, seuraavien ja valvovien toimijoiden resursseja, toimivaltaa ja toimintamahdollisuuksia vahvistetaan. Perus- ja ihmisoikeusrakenteet ovat nykyisellään kansalaisen näkökulmasta monimutkaiset, toimivallat osittain päällekkäisiä tai niiden väliin jää aukkoja. Toimijoiden välistä työnjakoa selkeytetään ja kehitetään kansalaisten yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.

Ihmisoikeusvaltuuskunta on koonnut kannanottonsa taustaksi keskeisiä havaintoja Suomen perus- ja ihmisoikeustilanteesta ja suosituksia puutteiden korjaamiseksi. Kooste antaa hyvän lähtökohdan työlle perus- ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi ja edistämiseksi käytännössä.

[Perus- ja ihmisoikeustilanne Suomessa – Ihmisoikeusvaltuuskunnan suositukset hallituskaudelle 2019–2023](#) (tausta-aineisto, 25 s.)

Lisätiedot: Sirpa Rautio, Ihmisoikeuskeskuksen johtaja, Ihmisoikeusvaltuuskunnan puheenjohtaja, 09 4321 (eduskunnan vaihde)

Ihmisoikeusvaltuuskunta toimii perus- ja ihmisoikeusalan toimijoiden kansallisena yhteistyöelimenä sekä käsittelee laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä perus- ja ihmisoikeusasioita. Ihmisoikeuskeskus ja sen ihmisoikeusvaltuuskunta yhdessä eduskunnan oikeusasiamiehen kanssa muodostavat Suomen kansallisen ihmisoikeusinstituution.